СПРАВКА
ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

за отразяване на предложенията, получени при обществените консултации по проекта на Наредба за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон в периода 20 февруари – 24 март 2025 г.

№	Организация /потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Окръжен съд – Велико Търново**	С Ваше писмо от 20.02.2025 г., наш вх. № 2475/21.02.2025 г., сте изискали становище по изготвения проект на Наредба за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон и мотивите към него. При запознаване с тях намирам, че проектът за Наредба е изготвен в рамките на законовата делегация по чл. 76Ое ал. 4 ТЗ, като в нея детайлно е уредена процедурата по вписване и обявяване на актовете в производството по несъстоятелност на предприемача в регистъра по настоятелност, които се води и поддържа от Министерството на правосъдието. При уреждането в проекта на Наредбата на правилата за водене, съхраняване и достъп до регистра по несъстоятелност, на подлежащите на		Становището не съдържа предложения.

		вписване обстоятелства и актове в производството по несъстоятелност на предприемача е съобразено субсидираното приложение на разпоредбите относно производството по несъстоятелност и по стабилизация на едноличния търговец. Предвидената правната уредба е съобразена с изискванията на Общностното право и с подзаконовите вътрешни правила за водене на публичния регистър по несъстоятелност, чрез автоматизиран обмен на данни между информационните системи на Министерството на правосъдието и автоматизираните системи за управление на съдебни дела. Проектът на Наредбата е съобразен с приложимите изисквания на ЗЕУ и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. В него е предвидено вписването на обстоятелствата и обявяването на актовете да се извършва при защита на информацията, представляваща лични данни по см. на ЗЗЛД, с изключение на тази, за която законът посочва ще следва да се обяви в регистра по несъстоятелността. Смятам, че съдържанието и структурата на проекта на Наредбата е съобразено с изискванията на ЗНА - обособени са раздели, в който детайлно са разписани основните правила във връзка с предмета на регулиране, условията и реда за водене на регистъра, правила за съхраняване и достъп до него, с подробно посочване на условията и начина за достъпа до		

		вписаните обстоятелства и обявените актове, начина на съхраняване на данни и документи в регистъра, реда за предоставяне на административни услуги чрез публичен интерфейс. Считам, че с приемането на изготвения проект на Наредбата ще се постигнат заложените цели за качествени, ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса и ще се осигури публичност на обстоятелствата и актовете, подлежащите на обявяване и вписване в регистъра по несъстоятелност по чл. 760е ТЗ. В обобщение изразявам изцяло положително становище към изготвения проект на Наредба за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон и мотивите към него и същите следва да бъдат подложени на обществено обсъждане по реда на чл. 26 ал. 3 ЗНА.		
2.	**Софийски градски съд**	Във връзка с изпратения ни проект на Наредба за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност от Търговския закон, предлагаме на Вашето внимание следното: **1.** Считаме за абсолютно необходимо в наредбата да бъде изрично предвиден **безплатен служебен достъп на съдилищата** в пълен обем до регистъра при Министерство на правосъдието – до цялото дело в електронната папка на предприемача, респ. до всички в пълния им вид,	Неприети.	**1.** Министерството на правосъдието не приема предложението за осигуряване на безплатен служебен достъп на съдилищата в пълен обем до цялото дело в електронната папка на предприемача поради следните съображения:

		без обезличени данни. В противен случай, при липса на изрична регламентация в този смисъл, биха се затруднения в работата на съдиите и на съдебната администрация. Посоченото е свързано с дължимата проверка, извършвана разпоредбите на чл. 637 и чл. 638 от ТЗ при откриване по несъстоятелност на длъжника, респ. спиране на по имуществени граждански и търговски дела прекратяване на съдебно производство, ако вземането условията на чл. 693 от ТЗ или съответно възобновено З, чл. 637 от ТЗ, проверка за предявени вземания и което се установява от мотивите на определението по чл. 692 от ТЗ и пр. Посочените разпоредби изискват извършването проверки не само за вписаните обстоятелства в регистъра като образувани производства по несъстоятелност, съответно изтичане на сроковете за предявяване на вземания, но и за съдържанието на обявените актове – дали вземането е включено в списъка на синдика, дали е постъпило възражение, което е разгледано от съда. Липсата на пълен достъп – т. е. до необезличените актове, би наложило **служебно да се изисква тази информация от съда по несъстоятелността, което е неприемливо** и би забавило съдебните производства. Отсъствието на предвидена възможност за автоматичен дистанционен достъп на съдилищата до пълните обявени актове в производството по несъстоятелност не съответства на законодателните и управленски тенденции за дигитализация на		**1.1.** Съгласно чл. 377а от Закона за съдебната власт (ЗСВ) **Висшият съдебен съвет предоставя за публикуване на Министерството на правосъдието** информацията по член 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ, L 141/19 от 5 юни 2015 г.), както и **данни относно производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения**. Условията и редът за предоставяне на информацията се уреждат в Наредба № 9 от 30.10.2023 г. за условията и реда за предоставяне от Висшия съдебен съвет на информацията по чл. 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност, както и данни относно производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения, приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 30 от 30.10.2023 г. след съгласуване с министъра на правосъдието (обн, ДВ, бр. 93 от 2023 г.). Съдът изпраща за обявяване и вписване в търговския регистър, съответно – в регистъра по несъстоятелност на предприемачите по чл. 760е ТЗ актовете, които Търговският закон предвижда да бъдат обявени или вписани. (чл. 760в вр. чл. 622, чл. 624 ТЗ и др.). Така в закона е предвидено задължение на съдилищата за

		административната дейност и правосъдието, от една страна, и от друга – тази информация е необходима на орган на съдебната власт в изпълнение на неговите законови правомощия. Такава възможност за дистанционен и безплатен достъп до делата на търговците и юридическите лица с нестопанска цел е предоставена на съдилищата в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към АВ, който достъп се урежда с наредба на МС, съгласно чл. 12, ал. 5 от ЗТРРЮЛНЦ, съгласно която „достъпът до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по служебен път на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, е безплатен. Редът и начинът на осъществяване на достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се уреждат с наредба на Министерския съвет“ Няма основателна причина такъв достъп да не е предвиден и за регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от ТЗ.		предоставяне на данни и достъп до актове в полза на Министерството на правосъдието за целите на воденето на регистъра по чл. 760е ТЗ, а не обратното. Само съдилищата разполагат с пълен достъп до съдебното производство по несъстоятелност на предприемача и предоставят част от информацията по него на Министерството на правосъдието. В случай че е необходимо на съда при разглеждане на дело да получи информация за хода на друго дело, то би следвало такъв достъп да бъде осигурен в рамките на информационните системи на съдилищата, а не през трети лица или водени от тях регистри. В чл. 360л, ал. 1 ЗСВ изрично е предвидено, че органите на съдебната власт обменят помежду си електронни дела и електронни документи автоматизирано и по електронен път в условия на оперативна съвместимост и информационна сигурност. Друга възможност за обмен между съдилищата предоставя Единният портал за електронно правосъдие по чл. 360в ЗСВ. **1.2.** Министерството на правосъдието осигурява достъп до информацията в регистъра по чл. 760е ТЗ на лицата, упражняващи публични функции, при условията и по реда на Закона за електронното управление. Съгласно чл. 3, ал. 2 от Закона за електронното управление (ЗЕУ), първичният администратор на данни изпраща служебно и безплатно данните на всички административни органи, на лицата,

				осъществяващи публични функции, и на организациите, предоставящи обществени услуги, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават. Наредбата за общите изисквания за информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, която е издадена на основание чл. 3, ал. 2 ЗЕУ, урежда изискванията за идентификация на длъжностни лица и информационни системи за нуждите на служебното предоставяне и изпращане на данните от първичните администратори на данни - по чл. 3, ал. 3 от ЗЕУ (Наредбата по чл. 3, ал. 3 ЗЕУ). Съгласно чл. 7, ал. 8 от Наредбата по чл. 3, ал. 3 ЗЕУ, достъпът до регистрите може да се извършва директно или чрез централен компонент, който гарантира спазването на изискванията на тази глава и отговаря на изисквания, определени от министъра на електронното управление. Централният компонент, включително правата за достъп до ресурси чрез него, се управлява от министъра на електронното управление. Правилата за достъп до централния компонент са уредени в Общите условия за реда и условията за присъединяване на регистри и бази данни към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и осигуряване на достъп до тях, утвърдени със заповед № ДАЕУ-18833/17.11.2021 г. на председателя на

				Държавната агенция за електронно управление. В съответствие с тази възможност, в чл. 14, ал. 2 от проекта на Наредбата е предвидено, че регистърът осигурява възможност за достъп чрез информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация RegiX. **1.3.** Следва да се има предвид и още една възможност за обмен на информация между съдилищата и административните органи. В чл. 360м, ал. 1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) е предвидено, че органите на съдебната власт обменят автоматизирано и по електронен път електронни документи с лицата, осъществяващи публични функции, с организациите, предоставящи обществени услуги, и с административните органи съгласно ЗЕУ. В съответствие с това, Министерството на правосъдието получава от съдилищата и изпраща документи до тях чрез системата за сигурно електронно връчване, която е създадена за обмен на информация между административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, организации, предоставящи обществени услуги - лица по чл. 1, ал. 1 и 2 от ЗЕУ. Следователно, няма пречка съдът, който няма служебен достъп до делото на друг съд за производство по несъстоятелност на предприемач, да поиска конкретна информация от регистъра по чл. 760е ТЗ да му

				бъде изпратена чрез системата за сигурно електронно връчване. **1.4.** Предвидената в чл. 12, ал. 5 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) възможност за дистанционен и безплатен достъп до делата на търговците и юридическите лица с нестопанска цел по служебен път на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, не може да се приеме като аргумент за необходимост от изграждане на аналогичен достъп до регистъра по несъстоятелност на предприемачите. Търговският регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) е обща електронна база данни, съдържаща обстоятелствата, вписани по силата на закон, и актовете, обявени по силата на закон, за търговците и клоновете на чуждестранни търговци, юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) и клоновете на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел. В ТРРЮЛНЦ се вписват обстоятелства и се обявяват актове най-често по заявление на самите търговци, към което се прилагат доказателства за настъпване на подлежащите на вписване или обявяване обстоятелства и актове. По партидата на търговеца се съдържат документи, до които трети лица нямат достъп при друг източник на

				информация. Законът често предвижда, че вписването в регистъра има конститутивно действие, от което настъпват определени правни последици в сферата на вписания субект или в сферата на трети лица. Поради това всяко лице, което има правен интерес, както и прокурорът, може да предяви иск за установяване на нищожност или недопустимост на вписването, както и за несъществуване на вписано обстоятелство (чл. 29, ал. 1 ЗТРРЮЛН). Това обосновава необходимостта от осигуряване на пълен достъп до всички документи по делото на търговеца или ЮЛНЦ, въз основа на които е извършено вписването или обявяването, както е предвидено в чл. 11, ал. 2 и в чл. 12, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ. За разлика от ТРРЮЛНЦ, регистърът по чл. 760е ТЗ отразява единствено информация, получена от съда, която е налична в пълнота по самото съдебно дело. Лицата, които имат правен интерес да получат пълен достъп до всички документи във връзка с производството по несъстоятелност на предприемача, може да направят справка и в самото съдебно дело. **1.5.** Изграждането на нови функционалности в информационните системи на съдилищата и министерството на правосъдието, които да позволят обратната връзка между регистъра по чл. 760е ТЗ и съдилищата, изисква осигуряване на допълнително финансиране за сметка на държавния бюджет. Не е извършен

				анализ и финансова обосновка на такова надграждане и съответно не са предвидени разходи на публични средства за тази цел. Предвид гореизложеното, Министерството на правосъдието не намира основания да приеме предложението за осигуряване на безплатен достъп на съдилищата в пълен обем до регистъра при Министерство на правосъдието – до цялото дело в електронната папка на предприемача, респ. до всички в пълния им вид, без обезличени данни.
		2. На следващо място, разпоредбата на чл. 13, ал. 1 непрецизно е формулирана – обстоятелствата не се обявяват, а по смисъла на закона се вписват. Разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от проекта на наредбата предвижда, че подлежащите на обявяване и вписване актове се публикуват при спазване на изискванията на чл. 64 от Закона за съдебната власт, относно защитата на личните данни и класифицираната информация. Следва да се има предвид, че чл. 64 от ЗСВ урежда изисквания към съда при публикуване на актовете му на интернет страницата на съответния съд, което автоматично не може да бъде отнесено към публикуване на актове от МП в регистъра по несъстоятелността на предприемача, както и при обявяване на документи, които не са актове на съда – напр. жалби. В Търговския регистър актовете на съда се изпращат така, както са постановени, без обезличаване на данните.	Частично приети.	**2.** Разпоредбата на чл. 13, ал. 1 се редактира, като отпада уточнението „обстоятелствата и“. Препращането към чл. 64 ЗСВ има за цел да уреди правила за публикуване на съдебните актове, без буквално възпроизвеждане на разпоредбата, към която се препраща, тъй като това би усложнило текста на наредбата (чл. 39, ал. 1 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове).

		Във връзка с гореизложеното, моля изрично да бъдат регламентирани редът и начинът на осъществяване на достъп по служебен път до регистъра и делата в електронна форма на предприемачите при МП и да се прецени възможността актовете да се изпращат по идентичен начин на уредения по отношение на ТР.		
3.	**Окръжен съд - Пловдив**	Във връзка с Ваше писмо от 20.02.2025 г., касаещо проект на Наредба за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон, след запознаване на Заместник-председателя на Окръжен съд — Пловдив, отговаряща за работата на Търговско отделение, със съдържанието на проекта, същата изразява положително становище и няма забележки и предложения по проекта.		Становището не съдържа предложения.